

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 343/2021 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen Suomen kestävän kasvun ohjelman vihreän siirtymän varojen käytöstä peltojen tulvasuojelun kehittämiseen

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Mikko Kinnusen /kesk näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KKV 343/2021 vp:

Mihin toimiin hallitus ryhtyy tulvasuojelun kehittämiseksi tulvariskin alueilla,

miten hallitus tukee tulvakatastrofin kohdanneita maatalousyrittäjiä,

miten Suomen kestävän kasvun ohjelmassa vihreään siirtymään osoitettuja varoja voidaan ohjata alavilla mailla ja alueilla säännöstellyn vesistön peltojen tulvasuojelun kehittämiseen?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Suomen tulvariskit on arvioitu viimeksi vuonna 2018 tulvariskilain (620/2010) perusteella. Tulvariskialueilta on laadittu tulvakartat. Maa- ja metsätalousministeriö on nimennyt merkittävät tulvariskialueet, joilta on laadittu koko vesistöalueen kattavat tulvariskien hallintasuunnitelmat. Ne sisältävät tavoitteet ja toimenpiteet tulvariskien vähentämiseksi. Kalajoen tulvariskien hallintasuunnitelman tavoitteena on vähentää vesistötulvasta aiheutuvia vahingollisia seurauksia erityisesti Alavieskan ja Ylivieskan välisellä merkittävällä tulvariskialueella, jolla vahingot voivat olla yleiseltä kannalta katsoen merkittäviä. Lisäksi pyritään siihen, että vesistötulvista aiheutuvat vahingolliset seuraukset koko vesistöalueella jäävät kokonaisuutena mahdollisimman vähäisiksi.

Kuuleminen tarkistetuista tulvariskien hallintasuunnitelmista on juuri päättynyt, ja suunnitelmat vuosiksi 2022-2027 on tarkoitus hyväksyä maa- ja metsätalousministeriössä joulukuussa 2021. Suunnitelmat on sovitettu mahdollisimman hyvin yhteen alueellisten vesienhoitosuunnitelmien kanssa. Tarkistetuissa suunnitelmissa on otettu entistä paremmin huomioon ilmastomuutoksen vaikutukset ja siihen varautuminen. Tulvariskeihin varaudutaan myös muuten kuin hallintasuunnitelmien avulla. ELY-keskus, pelastuslaitos ja kunta vastaavat omalta osaltaan tulviin varautumisesta alueellaan. Kiinteistön omistajien ja asukkaiden vastuulla on suojella itseään ja omaisuuttaan omilla toimillaan. Yleishyödyllisiin tulvariskien hallinnan toimenpiteisiin voi saada harkinnanvaraista valtionavustusta.

Viljelijä on oikeutettu maataloustukeen, vaikka kylvetty kasvusto olisi tuhoutunut tulvan takia. Alaa ei tarvitse kylvää uudelleen. Edellytyksenä on, että kyseessä on märkyydestä johtuva poikkeuksellinen sääolosuhde, alaa on viljelty tukiehtojen mukaisesti ja muut tuen myöntämisen edellytykset täyttyvät. Kasvuston tuhoutumiseen johtaneet tapahtumat on dokumentoitava. Ilmoitus kasvuston tuhoutumisesta tehdään kuntaan. Maaperän kuivuessa alan voi myös kylvää uudestaan. Mikäli märkyyystilanne on ollut sellainen, että kylväminen ei ole ollenkaan mahdollista, viljelijä ilmoittaa ylivoimaisesta esteestä ja toimittaa todisteet toimivaltaiselle viranomaiselle, jolloin ilmoitettua kasvia ei tarvitse kylvää lainkaan. Maatalousmaan kasvinsuojelusta on huolehdittava ja rikkakasvien leviäminen on estettävä siinäkin tapauksessa, että kasvusto on tuhoutunut. Ruokavirasto on ohjeistanut viljelijöitä eri tilanteisiin.

Valtiolla ei ole maataloustuotannolle aiheutuneita tulvavahinkoja tai muita satovahinkoja korvaavaa järjestelmää. Valtio on halunnut edistää vakuutusten kehittämistä yhdeksi satovahinkoriskien hallintavaihtoehdoksi. Sen vuoksi satovahinkovakuutusten vakuutusmaksuvero on määräaikaista poistettu vuosiksi 2019-2027.

Suomen kestävä kasvun ohjelman varoja ei ole mahdollista ohjata peltojen tulvasuojelun kehittämiseen. Yleishyödyllisiin tulvariskien hallinnan toimenpiteisiin voi saada harkinnanvaraista valtionavustusta. Avustusta haetaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta, joka päättää avustuksen myöntämisestä määrärahojen puitteissa.

Helsingissä 16.6.2021

Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä